

Overpeinzingen naar aanleiding van fusies

André Bindenga

In mijn studietijd leerde ik over oorzaken van fusies. 'Economies of scale' is een kreet, die ik mij nog goed herinner. Belemmering van een vrije marktwerking zal misschien wel aan de orde zijn geweest, maar daarvan

staat mij weinig bij. Toch was er een schoolvoorbeeld voor handen. In het begin van deze eeuw was de Standard Oil Company opgesplitst op last van de Amerikaanse overheid. Maar als jonge student werden je de ideeën van Alfred Marshall bijgebracht over marginale opbrengsten en kosten. Het was in de jaren vijftig en Van Miert lag nog in de wieg.

Het is nu 1998. Fusies zijn weer aan de orde van de dag. Uitgevers, chemiefondsen en ook organisaties van professionele zakelijke dienstverleners praten met elkaar. Groot, groter, grootst.

De zakelijke dienstverleners moeten hun klanten volgen. De Big 6 is te veel, ze moeten terug naar Big 4. Coopers & Lybrand en Price Waterhouse kondigen aan samen te gaan en prompt reageren Ernst & Young en KPMG met eenzelfde bericht. De argumenten voor beide fusies zijn vrijwel gelijk: 'Economies of scale'. Maar Van Miert is volwassen geworden. De keuze voor de cliënt wordt beperkt. Kan dat wel? Grootscheepse onderzoeken vinden plaats en de 'economies' moeten wijken voor een onbelemmerde werking van de markt. Is dit wel terecht? Zou de markt niet zelf kunnen beslissen of er voldoende aanbieders zijn. We zullen het misschien nooit te weten komen, want in elk geval gaat één fusie niet door en het staat te bezien of de tweede fusie

ook niet afketst voor Van Miert met een oordeel komt.

Blijkbaar van geheel andere aard is een fusie tussen beroepsorganisaties. De overheid zou graag zien, dat er één beroepsorganisatie voor accountants zou komen. Het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants en de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten in één organisatie. Het rapport van de Werkgroep Marktwerking, Deregulering en Wetgevingskwaliteit ziet geen problemen. Er zijn een flink aantal redenen te noemen waarom een samengaan van beide organisaties goed zou zijn.

In de eerste plaats de markt die het bestaan van twee organisaties verwarrend vindt.

In de tweede plaats de beroepspraktijk. In vele kantoren zijn registeraccountants en accountants-administratieconsulenten gezamenlijk opgenomen in één beroepsgroep.

In derde instantie de belangenbehartiging. Het gaat tenslotte om de belangen van accountants in het algemeen. Eén krachtige organisatie kan meer bereiken dan een gespleten beroepsgroep.

Het verhaal van de verschillende marktsegmenten is aan twijfel onderhevig. Het lijkt zo aardig. Registeraccountants voor grote ondernemingen en accountants-administratieconsulenten voor het middelgrote en kleine bedrijfsleven, daarom twee beroepsorganisaties met elk een

---

Prof. Dr. A.J. Bindenga is oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van Moret Ernst & Young en thans voorzitter van het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants.

andere doelgroep. Het klopt alleen niet. Voor het afnemen van accountantsdiensten maakt het middelgrote en kleine bedrijfsleven slechts voor 30% gebruik van accountants-administratieconsulenten. Registeraccountants bedienen blijkbaar ook het middelgrote en kleine bedrijfsleven.

Wat ligt daarom meer voor de hand als één beroepsorganisatie de belangen behartigt van de doelgroep MKB. De vraag rijst of hier ook sprake is van marktordening en of Van Miert hier zou moeten optreden. Ik ben van mening van niet.

Het gaat hier niet om beperking van het markt-aanbod, maar om verbetering van de dienstverlening aan de markt.

Ook een beroep op verschillen in de aard van dienstverlening is niet juist. Dat registeraccountants alleen controleren en accountants-administratieconsulenten alleen adviseren is een fabeltje. Accountants ontlenen in het algemeen hun waarde in het economische verkeer aan de combinatie van controleren en adviseren. Een registeraccountant die uitsluitend controleert en geen bevindingen rapporteert, die kunnen leiden tot verbeteringen in de organisatie van de gecontroleerde, zal het niet lang volhouden.

Kortom, er valt weinig te bedenken om te kunnen volhouden, dat sprake is van twee verschillende beroepen. Daarom: op naar een samengaan tot één krachtige organisatie.